

THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH TIỀN TỆ

ISSN 1859-2805

FINANCIAL
& MONETARY
MARKET REVIEW

NĂM THỨ XXI
Số 24
(465)

THÁNG 12/2016

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HIỆP HỘI NGÂN HÀNG VIỆT NAM

ĐẠI HỘI HIỆP HỘI NGÂN HÀNG ASEAN LẦN THỨ 21:

**“Tăng cường và củng cố vai trò của
các ngân hàng khối ASEAN trong bối cảnh
phát triển Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC)”**

NGÂN HÀNG SỐ

Xu hướng mới cho
ngân hàng bán lẻ tương lai

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

TS. Dương Thu Hương
PGS.TS. Trần Thị Hà
PGS.TS. Đinh Thị Diên Hồng
TS. Hoàng Huy Hà
TS. Phùng Khắc Kế
PGS.TS. Nguyễn Thị Mùi
GS.TS. Dương Thị Bình Minh
GS.TS. Nguyễn Văn Nam
TS. Vũ Việt Ngoan
PGS.TS. Nguyễn Thị Nhung
PGS.TS. Nguyễn Ngọc Oanh
TS. Nguyễn Văn Thạnh
TS. Nguyễn Thanh Toại
ThS. Nguyễn Đức Vinh

TỔNG BIÊN TẬP

ThS. Trần Thị Thanh Bích

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

Nguyễn Thị Thanh Hương

TRÌNH BÀY
Đặng Huy Hoàng

TÒA SOAN
193 Bà Triệu,
Quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội
Điện thoại:
(04) 38218685; 39742309; 38218683
Fax:
(04) 39742307
E-mail:
thitruongtaichinhthiente@vnba.org.vn
taichinhthiente@yahoo.com

Website:
<http://www.vnba.org.vn>
Tài khoản:
Tập chí Thị trường tài chính tiền tệ.
Số hiệu: 12010006089393
tại Ngân hàng TMCP Đầu tư
và Phát triển Việt Nam,
chi nhánh Sở giao dịch 1,
191 Bà Triệu, Hà Nội.

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM
Số 8 Võ Văn Kiệt,
Quận 1, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại:
(08) 38216608; 38213957
Fax:
(08) 38296076

Giấy phép hoạt động số 343/GP-BTTT
ngày 28/6/2016
(Giấy phép cũ số 54/GP-BVHTT)
Ché bản điện tử tại Toà soạn
In tại Xưởng in NXB Nông nghiệp
Khuôn khổ 22cmx32cm - 44 trang,
xuất bản 02 kỳ/tháng

Giá: 15.000 Đồng

HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG

- 1 **ĐẠI HỘI HIỆP HỘI NGÂN HÀNG ASEAN LẦN THỨ 21: "TĂNG CƯỜNG VÀ CÙNG CỐ VAI TRÒ CỦA CÁC NGÂN HÀNG KHỐI ASEAN TRONG BỐI CẢNH PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG KINH TẾ ASEAN (AEC)"**
NGUYỄN HƯƠNG
- 4 **HỘI NGHỊ HỘI ĐỒNG HIỆP HỘI NGÂN HÀNG ASEAN LẦN THỨ 46 THÀNH CÔNG TỐT ĐẸP**
P.V
- 3 **NGÂN HÀNG SỐ - XU HƯỚNG MỚI CHO NGÂN HÀNG BÁN LẺ TƯƠNG LAI**
P.V
- 6 **8 NGÂN HÀNG ĐƯỢC NHẬN GIẢI THƯỞNG "NGÂN HÀNG TIÊU BIỂU TẠI VIỆT NAM 2016"**
CTV

DIỄN ĐÀN NGHIÊN CỨU VỀ TÀI CHÍNH - TIỀN TỆ

- 17 **NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG CÔNG CỤ HẠN MỨC TÍN DỤNG TRONG ĐIỀU HÀNH CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ Ở VIỆT NAM**
TS. NGUYỄN HOÀNG VINH LỘC
- 21 **GIẢI PHÁP NHẰM KHƠI THÔNG NGUỒN VỐN TÍN DỤNG CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN**
THS. NGUYỄN THỊ PHÚC HẬU
- 27 **VAI TRÒ CỦA NGÂN HÀNG TRONG CHO VAY PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN Ở PHÍA NAM**
TS. LÊ VĂN HÀI
- 31 **THÀNH CÔNG CỦA NGÂN HÀNG CHÍNH SÁCH XÃ HỘI TRONG HOẠT ĐỘNG TÍN DỤNG ĐỐI VỚI HỘ NGHÈO VÀ CẬN NGHÈO Ở NÔNG THÔN**
THS. HOÀNG THỊ KIM THANH

NHÌN RA THẾ GIỚI

- 34 **TÁC ĐỘNG CỦA BREXIT LÊN TỶ GIÁ GBP/VND VỚI MỘT SỐ ĐỒNG TIỀN CHỦ CHỐT**
THS. ĐÔ THỊ LAN PHƯƠNG

TƯ VẤN PHÁP LUẬT - NGHIỆP VỤ

- 37 **CHẨN CHỈNH VIỆC SỬ DỤNG THẺ TÍN DỤNG ĐỂ THỰC HIỆN GIAO DỊCH KHÔNG SBV**

VĂN HÓA - XÃ HỘI

TỔNG MỤC LỤC 2016

ANH: XUÂN TRƯỜNG

TÁC ĐỘNG CỦA BREXIT LÊN TỶ GIÁ VND VỚI MỘT SỐ ĐỒNG TIỀN CHỦ CHỐT

SỰ KIỆN BREXIT TỪ KHI NHEN NHÓM CHO ĐẾN NAY, ÍT NHIỀU CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN TÌNH HÌNH KINH TẾ, CHÍNH TRỊ CÁC NƯỚC TRÊN THẾ GIỚI, ĐẶC BIỆT LÀ CÁC NƯỚC CÓ CÁC MỐI QUAN HỆ NGOẠI THƯƠNG VỚI CÁC NƯỚC CHÂU ÂU NÓI CHUNG VÀ VỚI NƯỚC ANH NÓI RIÊNG. TỶ GIÁ LÀ MỘT TRONG NHỮNG NHÂN TỐ QUAN TRỌNG, ẢNH HƯỞNG TRỰC TIẾP ĐẾN MỐI QUAN HỆ GIAO THƯƠNG GIỮA CÁC QUỐC GIA VỚI NHAU, TRONG ĐÓ CÓ VIỆT NAM. VÌ VẬY VIỆC XÁC ĐỊNH SỰ TÁC ĐỘNG CỦA SỰ KIỆN BREXIT LÊN TỶ GIÁ TRÊN THỊ TRƯỜNG VIỆT NAM LÀ RẤT CẦN THIẾT. ĐỂ TỪ ĐÓ CÓ NHỮNG BIỆN PHÁP CAN THIỆP CẦN THIẾT, KỊP THỜI LÊN TỶ GIÁ NHẰM HỖ TRỢ CHO HOẠT ĐỘNG NGOẠI THƯƠNG.

Vài nét về cơ chế tỷ giá áp dụng tại Việt Nam hiện nay

Cơ chế tỷ giá trung tâm:

Từ ngày 04/01/2016, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNNVN) chính thức áp dụng cơ chế tỷ giá trung tâm theo Quyết định số 2730/QĐ-NHNN ngày 31/12/2015 về việc công bố tỷ giá trung tâm của đồng Việt Nam (VND) với Đô la Mỹ (USD), tỷ giá tính chéo của đồng Việt Nam với một số ngoại tệ khác. Theo đó Tỷ giá trung tâm của Đồng Việt Nam với đồng Đô la Mỹ sẽ được công bố hàng ngày trên website của NHNNVN là cơ sở để các tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài được phép thực hiện hoạt động kinh doanh, cung ứng dịch vụ ngoại hối xác định tỷ giá mua, tỷ giá bán của VND với USD. Tỷ giá trung tâm được xác định trên cơ sở tham chiếu 3 khía cạnh sau:

- + Diễn biến tỷ giá bình quân gia quyền trên thị trường ngoại tệ liên ngân hàng

- + Diễn biến tỷ giá trên thị trường quốc tế của một số đồng tiền của các nước có quan hệ thương mại vay, trả nợ, đầu tư lớn với Việt Nam

- + Các cân đối kinh tế vĩ mô, tiền tệ và mục tiêu chính sách tiền tệ

NHNN dựa vào đầu tiên là diễn biến tỷ giá quốc tế của 8 đồng tiền quốc tế; tiếp đó là tỷ giá bình quân gia quyền trên liên ngân hàng, cuối cùng là cân đối các yếu tố vĩ mô để xác định tỷ giá trung tâm.

Tỷ giá tham chiếu tại Sở giao dịch NHNN:

Đây là mức tỷ giá mua vào, bán ra tại các Sở giao dịch của NHNNVN. Tùy vào diễn biến thị trường, tỷ giá mua vào, bán ra sẽ có sự chênh lệch khác nhau theo từng ngày.

Những điểm nổi bật so với cơ chế tỷ giá cũ

trước đây:

Thứ nhất: Như đã nói ở phần trên, để công bố tỷ giá trung tâm, thì có 3 cấu phần sau để NHNNVN tiến hành xác định tỷ giá trung tâm:

Tỷ giá bình quân gia quyền trên thị trường ngoại tệ liên ngân hàng;

Diễn biến của 8 đồng tiền quốc tế gồm Nhân dân tệ (CNY), Baht (Thái Lan), SGD (Singapore), Euro (EUR), Won (Hàn Quốc), TWD (Đài Loan), Yên Nhật (JPY) và USD;

Cân đối với các mục tiêu kinh tế vĩ mô và mục tiêu chính sách tiền tệ.

Trong khi đó, ở cơ chế tỷ giá cũ, NHNNVN chỉ xác định và công bố tỷ giá bình quân của thị trường liên ngân hàng và đặc biệt là trong cơ chế cũ, NHNNVN chủ động công bố hàng kỳ mà không có sự tham chiếu đến 2 cấu phần 2 và 3 giống cơ chế mới.

Thứ hai: Về xu hướng biến động, theo cơ chế tỷ giá mới, tỷ giá trung tâm được công bố hàng ngày nên sẽ có xu hướng biến động tăng giảm hàng ngày. So với cơ chế cũ, đây là điều rất khác biệt vì nó có sự biến động tăng giảm phụ thuộc vào cơ sở xác định nên tỷ giá không phải lúc nào cũng biến động theo xu hướng tăng lên như trong cơ chế cũ.

Thứ ba: Theo cơ chế tỷ giá trung tâm, sẽ không còn việc thông báo quota hàng năm vào đầu năm như cơ chế cũ nữa. Thay vào đó, NHNN sẽ đưa ra thông điệp cho từng giai đoạn. Ví dụ, cụ thể đây là việc bán ngoại tệ phái sinh kỳ hạn 3 tháng cho các NHTM với mức chênh lệch 1% so với giá bán của NHNN ngày 31/12/2015. Qua đó, NHNN gửi thông điệp rằng vùng mục tiêu tỷ giá trong 3 tháng đầu năm sẽ biến động chỉ khoảng 1%.

Thứ tư: NHNNVN đã chính thức chuyển từ cơ chế tỷ giá NHNN quản lý hoàn toàn sang cơ chế tỷ giá thả nổi có điều tiết.

Thứ năm: Với cơ chế cũ, do quota đã được thông báo từ đầu năm nên tỷ giá sẽ được công bố và duy trì nhiều tháng. Với cơ chế mới, tỷ giá sẽ được thông báo hàng ngày.

Thứ sáu: Thị trường ngoại tệ có yếu tố thời vụ, có lúc căng thẳng nhưng cũng có lúc dư thừa. Trước đây khi thị trường căng thẳng, TCTD phải mua USD giao ngay từ NHNN và NHNN cũng sẽ phải mất ngay một nguồn ngoại tệ nhất định. Nhưng với cơ chế mới, NHNN cho phép các TCTD được mua phái sinh, tức là khuyến khích họ sẵn sàng cung USD ra thị trường, khi nào thị trường hết căng thẳng, ngân hàng mua lại USD từ doanh nghiệp và người dân để bù lại trạng thái, còn nếu không mua đủ để bù đắp trạng thái thì NHNN sẽ bán ngoại tệ cho theo hợp đồng phái sinh với vai trò là người bán cuối cùng. Với cơ chế mới, NHNN sẽ vẫn duy trì quy định như trước đây, đó là, chỉ có các ngân hàng bị âm trạng thái ngoại tệ từ 5% trở lên mới được phép mua ngoại tệ từ NHNN.

Diễn biến tỷ giá tham chiếu tại SGD NHNNVN sau sự kiện Brexit

Theo các chuyên gia tài chính, Brexit sẽ ảnh hưởng tới tỷ giá USD/VND vì đồng bảng Anh mất giá thì rủ tiền tệ tham chiếu của Việt Nam sẽ giảm nhẹ, khiến VND tăng giá nhẹ so với đồng bảng Anh. Thực tế, sau 28/6, 4 ngày sau khi Anh quyết định rời khỏi EU, tỷ giá trung tâm tăng mạnh 22 đồng, lên mức 21.888 VND/USD.

Trong suốt khoảng 1 tháng sau biến động Brexit, tỷ giá USD/VND tại các ngân hàng thương mại tăng nhẹ khoảng 20 đồng cả 2 chiều mua vào - bán ra. Trong khi đó tỷ giá tham chiếu tại SGD NHNN chủ yếu tăng chiều giá bán, giá mua gần như giữ nguyên.

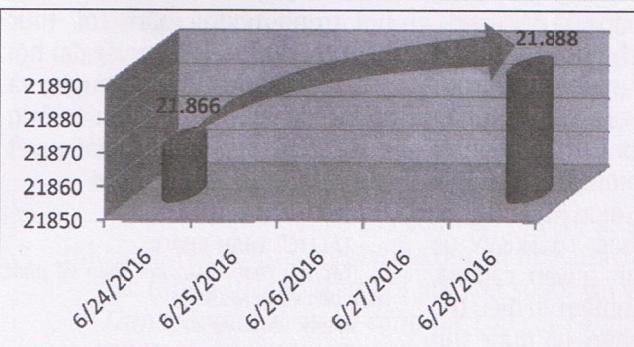
Bên cạnh đó, tỷ giá tham chiếu VND với EUR và GBP đều được điều chỉnh giảm mạnh cả 2 chiều mua và bán.

Cụ thể:

1 tháng sau Brexit giá mua đồng EUR giảm mạnh từ 23.885VND/EUR ngày 24/06 xuống 23.259VND/EUR ngày 25/07. Giá bán giảm từ 25.362VND/EUR ngày 24/06 xuống 24.698VND/EUR ngày 25/07.

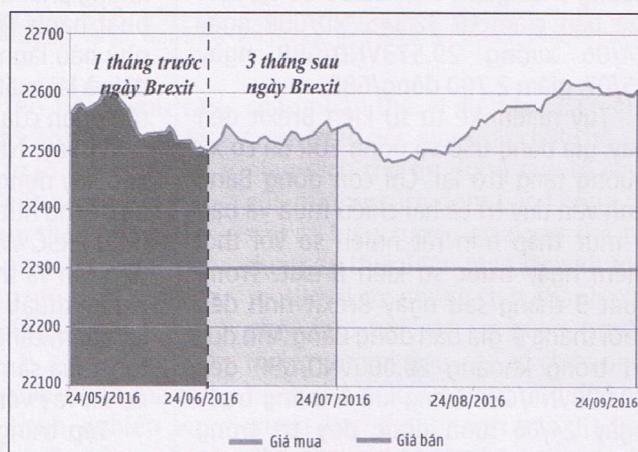
Với đồng Bảng Anh cũng có xu hướng tương tự, nhưng mức giảm rất mạnh. Giá mua đồng Bảng Anh giảm từ

Hình 1: Động thái điều chỉnh tỷ giá trung tâm của NHNNVN ngay sau ngày BREXIT

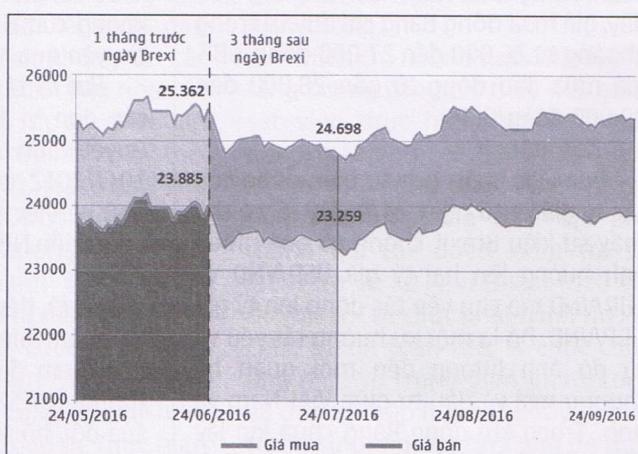
Nguồn: Tác giả tổng hợp dựa trên số liệu của NHNNVN

Hình 2: Biến động của tỷ giá USD/VND trước và sau ngày BREXIT

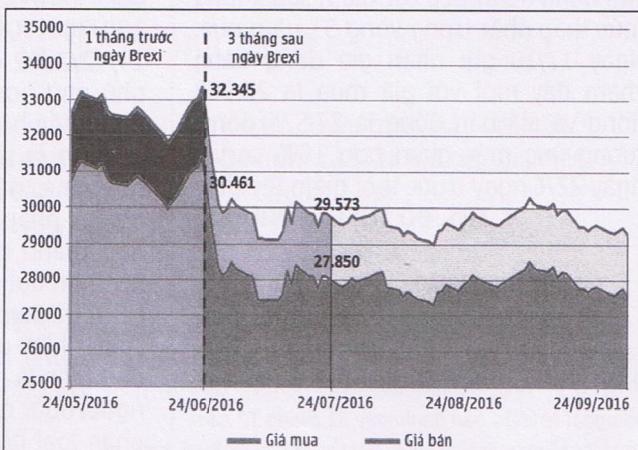
Nguồn: Tác giả tổng hợp dựa trên số liệu của NHNNVN

Hình 3: Biến động của tỷ giá EUR/VND trước và sau ngày BREXIT

Nguồn: Tác giả tổng hợp dựa trên số liệu của NHNNVN

Hình 4: Biến động của Tỷ giá GBP/VND trước và sau ngày BREXIT

Nguồn: Tác giả tổng hợp dựa trên số liệu của NHNNVN

30.461VND/GBP ngày 24/06 xuống 27.850VND/GBP ngày 25/07, tương đương mức giảm hơn 2.500 đồng/GBP. Giá bán giảm từ 32.345VND/GBP ngày 24/06 xuống 29.573VND/GBP ngày 25/07, giảm 2.700 đồng/GBP.

Tuy nhiên, kể từ sự kiện Brexit đến nay, giá đồng USD và đồng EUR đã có xu hướng tăng trở lại. Chỉ còn đồng Bảng Anh vẫn duy trì cả hai chiều mua và bán ở mức thấp hơn rất nhiều so với thời điểm ngay trước sự kiện Brexit. Trong suốt 3 tháng sau ngày Brexit tính đến cuối tháng 9, giá bán đồng Bảng Anh duy trì trong khoảng 29.000VND/GBP đến 30.000VND/GBP trong khi 1 tháng trước ngày 24/06 luôn được duy trì trong khoảng từ trên 31.000VND/GBP đến trên 33.000VND/GBP. Giá mua đồng Bảng Anh duy trì xung quanh mức 28.000VND/GBP trong khi trước đó luôn duy trì trong khoảng từ trên 30.000VND/GBP đến trên 31.000VND/GBP. Thậm chí 2 tháng gần đây, giá mua đồng Bảng chỉ duy trì trong khoảng từ 26.000 đến 27.000 đồng/GBP, giá mua dao động từ gần 28.000 đến 29.000 đồng/GBP.

Kết luận:

Qua việc phân tích sự biến động của các tỷ giá kể từ ngày 24/06/2016, có thể thấy sự kiện Brexit không có quá nhiều ảnh hưởng lên hai tỷ giá USD/VND và EUR/VND mà chủ yếu tác động lên tỷ giá GBP/VND. Đó là một xu hướng tất yếu và từ đó ảnh hưởng đến mối quan hệ thương mại và đầu tư giữa Việt Nam và Anh. Trong khi đồng Bảng chưa kịp lấy đà tăng trở lại thì việc Thủ tướng Anh Theresa May phát ngôn vào hồi đầu tháng 10 rằng nước Anh sẽ chính thức bắt đầu quá trình rời khỏi Liên minh châu Âu vào cuối tháng 3/2017 đã làm cho đồng Bảng tiếp tục giảm sâu xuống mức thấp nhất trong vòng 31 năm qua. Ngày 17/10 ghi nhận giá đồng Bảng chạm đáy mới với giá mua là 25.968 đồng và giá bán đồng là 27.575 đồng, tương ứng mức giảm hơn 16% so với ngày 22/6 ngay trước thời điểm Brexit■

THS. ĐỖ THỊ LAN PHƯƠNG

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

NHNNVN (2015).QĐ số 2730/QĐ-NHNN về việc công bố tỷ giá trung tâm của đồng Việt Nam với Đô la Mỹ, tỷ giá tính chéo của đồng Việt Nam với một số ngoại tệ khác ban hành ngày 31 tháng 12 năm 2015

Website sbv.gov.vn

THÀNH CÔNG CỦA...

(Tiếp theo trang 33)

không phải trả lãi như: Nguồn vốn phát hành Trái phiếu được Chính phủ bảo lãnh, vốn vay có thời hạn dài và lãi suất thấp, nguồn vốn vay tồn ngắn của Kho bạc Nhà nước...

Vì vậy, NHCSXH chủ động tiếp xúc xây dựng các chương trình dự án để thu hút nguồn vốn tài trợ lớn (như PRSC, WB, ADB, IFAD...) nhằm tiếp cận và tham gia các dự án hỗ trợ kỹ thuật, viện trợ không hoàn lại nhằm tăng cường năng lực đào tạo, mua sắm trang thiết bị và các dự án vay vốn ODA.

Tập trung các nguồn vốn cho phát triển nông nghiệp nông thôn: như: dạy nghề ở nông thôn, xây dựng nông thôn mới, các chương trình tài trợ khác của doanh nghiệp, nguồn vốn an sinh xã hội khác có tính chất đầu tư và cho không của Ngân sách nhà nước... chuyển qua NHCS XH để cho vay.

Hai là, tập trung, phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai Quyết định số 852/QĐ-TTg ngày 10/7/2012 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chiến lược phát triển NHCSXH giai đoạn 2011-2020.

Ba là, tiếp tục bổ sung, sửa đổi và hoàn thiện hành lang pháp lý liên quan đến hoạt động của hệ thống NHCSXH, như: Điều chỉnh, sửa đổi, bổ sung một số nội dung quy định trong Nghị định số 78/2002/NĐ-CP ngày 04/10/2002 của Chính phủ. Điều lệ về tổ chức và hoạt động của NHCSXH theo Quyết định số 16/2003/QĐ-TTg ngày 22/01/2003 và Quyết định số 180/2002/QĐ-TTg ngày 19/12/2002 của Thủ tướng Chính phủ phù hợp với từng giai đoạn phát triển hội nhập của đất nước.

Bốn là thể chế hóa và cụ thể hóa chức năng, nhiệm vụ, trách nhiệm pháp lý của các bộ phận hợp thành phương thức quản lý kinh tín dụng chính sách xã hội là HĐQT và Ban Đại diện HĐQT, các tổ chức nhận ủy thác, Tổ TK&V và đặc biệt là chính quyền cấp xã, người được giao nhiệm vụ điều tra, phân loại hộ nghèo, hộ được thụ hưởng chính sách xã hội khác và

trực tiếp quản lý danh sách phân loại đó.

Năm là, tiếp tục hoàn thiện mô hình tổ chức NHCSXH đã được xác lập trong Quyết định số 131/2002/QĐ-TTg ngày 04/10/2002 của Thủ tướng Chính phủ theo hướng tập trung cung cố hoạt động quản lý ở Trung ương và Ban đại diện HĐQT ở địa phương.

Sáu là, bản thân NHCS XH cần nghiên cứu, chủ động đề suất với Chính phủ về đa dạng hóa các chương trình tín dụng chính sách vì mục tiêu an sinh xã hội, phát triển bền vững... để mở rộng cho vay.

Bảy là, nâng cao hiệu quả hoạt động khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư; tiếp tục đổi mới hoạt động của các tổ chức đoàn thể trong việc chuyển đổi cơ cấu kinh tế hộ gia đình nghèo và cận nghèo...

Tám là, có cơ chế xử lý rủi ro tín dụng chính sách cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ gia đình chính sách ở những vùng bị thiên tai bởi xâm nhập mặn, hạn hán, lũ lụt, dịch bệnh... góp phần chuyển dịch cơ cấu nông nghiệp - nông thôn bền vững.

Giải quyết tốt các vấn đề nói trên cũng là góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp - nông thôn, đồng thời tạo điều kiện cho hoạt động của NHCSXH tiếp tục đóng góp tích cực vào thực hiện thành công các mục tiêu điều hành chính sách tiền tệ, cơ cấu lại hệ thống các TCTD Việt Nam, thực hiện có hiệu quả các mục tiêu của chiến lược phát triển kinh tế - xã hội trong những năm tới, thực hiện thắng lợi Nghị quyết đại hội Đảng XII, nâng tầm ảnh hưởng và vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế về giảm nghèo, giải quyết các vấn đề an sinh xã hội■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Các bài tham luận hội thảo về phát triển bền vững NHCS XH

www.vbsp.org.vn

Một số báo cáo của NHCS XH

Nguồn khác